

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Vår ref: 2011/63

Deres ref:

Dato: 18.01.2011

Høringsuttalelse - forslag til ny kommunal helse- og omsorgslov

Takk for anledningen til å gi svar på høring til ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Vi vil spesielt gi en positiv tilbakemelding på departementets ordning med åpen høring på nettet! Det har vært spennende lesning! Høringsnotatet har vært omfattende og har gitt en god oversikt over feltet. Vi har ikke hatt mulighet til å kommentere alle forslag i sin helhet, men vi vil kommentere noen punkter nedenfor som vi mener er spesielt viktige:

Vedr. sosialt arbeid

Vår største bekymring er, sett fra vår høgskoles side, er hvordan de sosiale tjenestene "drukner" eller blir borte i all helse, – og i det som nå kalles omsorg. Etter vår mening er det ikke tilfredsstillende ved i all hovedsak å bruke omsorgsbegrepet, se punkt kommunens ansvar for helse og omsorgstjenester nedenfor. Når vi mener at sosialt arbeid "drukner" i helse, vil vi påpeke eksempelvis at sosial(t) er nevnt ca 10 ganger i den 500 sider høringsnotatet, sosialt arbeid en gang, sosiale forskjeller en gang og sosialarbeider en gang. Det står riktignok i lovens formålsbestemmelse § 1-1, punkt 2 om å forbygge sosiale problemer. Men hovedinntrykket vårt er at sosiale tjenester og sosialt arbeid, bevisst eller ubevisst i stor grad er utelukket fra loven, men sosiale problemer eller utfordringer blir ikke borte av den grunn. Dette er svært bekymringsfullt sett fra vår side, og særlig for de brukerne og pasientene som er i behov av sosiale tjenester på system eller individnivå. Med de utfordringer helse- og omsorgssektoren står overfor, er det grunn til å tro at sosiale problemer vil øke fremover.

Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

Vi har også noen synspunkter på begrepet omsorgstjenester. Begrepet *omsorgstjenester* er valgt i stedet for *sosiale tjenester*. Vi savner en begrunnelse for hvorfor "sosial" er byttet ut med "omsorg". Slik omsorgsbegrepet er beskrevet i høringsnotatet, synes det å ha et smalere innhold enn begrepet det skal erstatte. Det blir derfor viktig å tydeliggjøre at omsorgsbegrepet med dette får et nytt innhold.

Alternativet vil være å bruke sosiale tjenester som begrep, da dette har et videre innhold og er et mer kjent begrep.

Til forslaget kapittel 3

Det kan virke uklart når pasienter og brukere har rettigheter etter bestemmelsene i kap. 3. Dette bør klargjøres. Dette kommer i pasientrettighetsloven, men det bør være en klarere link mellom de to lovene.

Forslagets § 3-2 Kommunens ansvar for individ og grupperettede helse- og omsorgstjenester:

Bokstav a. "opplysning, råd og veiledning" – her bør det også presiseres at det også gjelder sosiale problemer.

Punkt 6 - andre helse- og omsorgstjenester omhandler hjemmetjenester, heldøgns tjenester i eget hjem eller institusjon personlig assistanse og avlastingstjenester. Det bør presiseres nærmere hva dette innebærer.

Forslagets § 3-4: Kommunens plikt til å ha oversikt over helsetilstanden.

Her bør det også presiseres at kommunen skal ha oversikt over de sosiale problemene.

Forslaget § 3-8 Bolig til vanskeligstilte

Her vil vi si at medvirkningsansvaret til kommunen er for vagt i forhold til gruppen den er ment å hjelpe. Kommunens helse- og omsorgstjeneste skal etter vår vurdering ha plikt til å skaffe boliger til personer som ikke kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, ikke bare medvirke. I henhold til Konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter står det klart i art. 11 at enhver har rett til en tilfredsstillende levestandard for seg selv og sin familie, herunder bolig. Dette tilsier etter vår mening en sterkere rettighetsfesting enn det som fremkommer av forslaget.

Avslutningsvis

Det er mange av lovforslagets punkter vi gjerne skulle ha kommentert ytterligere, men på grunn av kapasitetshensyn har vi ikke anledning til dette. Vi støtter imidlertid de synspunktene som fremkommer i Helsetilsynets høringsuttalelse vedr. forslag til ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.

Vennlig hilsen

Ingunn Moser
Rektor

Ane Stavrum
Høgskolelektor